

• **המהומות העדתיות לא תישאנה מוגבלות לעדות המזרח.** בשלב מאוחר יותר יתקוף איהשקט גם את העולים ממזרח אירופה שיסתכנו כי רק בדרך זו אפשר להמריץ את צמרת המדינה להתייחס ברצינות לבעותיהם. בשלב זה יבוא הגורם המעמדי המובהק במקום הגורם העדתי המובהק.

• **שום מפלגה קיימת לא תרוויח משרשרת המהומות בחשבון הבחירות.** כל המפלגות מבינות בטרם כי הן יושבות בעניין זה בסירה אחת, לא ייחפזו להפכו לסימטת בחירות. בסצב העדין ביותר תמצא תנועת החרות, שרוב חבריה הם מעדות המזרח, אך שכמעט כל מנהיגותיה מזרח אירופית. ביטול אסיפת חרות שעמדה להתקיים במגדליה העמק ביום המהומות הוא תוצאה של מצב עדין זה. המונע מחרות לבסא את סערת בני המזרח, אף שברור למנהיגי חרות שאם לא יטלו לידיהם את הנהגת תנועת המהומות, הם עשויים לאבד את עיקר כוחם שיעבור לידי מנהיגות חדשה שתקום מתוך העדות.

• **ההשמעה העיקרית של המהומות העדתיות על הבחיר**

את שבתאי פורטנוי להשגת סקופים עתו נאיים והסואתם מעיני חבריו בסיסאם: "אין לי כלום היום" — חוש עתונאי מפותח, והמקלחת היומית במערכת עתו, נו, במקרה שידיעה מסוימת, שהופיעה בע' תון מתחרה, לא הופיעה אצלו. על כן גם בימים בהם לא היו חדשות משטרותיות טריות, היה פורטנוי דואג שתהינה. הוא הצליח להוציא ידיעות המשטרה ניסתה להסתירן, העלה את חמת קציני המחוז, ברוב המקרים הצליח פורטנוי להגיע למי קוב הפשע יחד עם המשטרה ולעתים למי ניה. לפני כחודש, כאשר נמצאה גוית אשה אלמונית בחולות בתיים, נדהמו השוטרים, שהווצקו למקום, למצוא שם את פורטנוי, שחייך אליהם בלעג: "אהה, יכולתי לגנוב לכם את הגופה!"

למטה משטרת מחוז תל אביב היה ברור שפורטנוי אינו מסתפק בהוצאת ידיעות משוטרים, המוסרים לו אותן בתום לב, מבלי להבחין כי הם עוברים בכך על הוראות המשטרה, אלא מקיים קשר מתמיד עם עמדת מפתח במשטרה, המספקת לו באופן קבוע את הידיעות על מעשי הפשע, מיד עם קבלת הידיעות במשטרה.

הפשע: דבור עם עתונאי. החשד נפל על השוטר שמתה גולדין, בן גילו של פורטנוי, המשרת מזה 10 שנים במשטרה. גולדין, אדם נוח לבריות ותמים, שימש בתור רניות שונות במטה, פעם כיומנאי, פעם כתורן המחוז, ולעתים כמרכזן רשת הטלפון נים. בדרך כלל היה הוא הראשון שקיבל ידיעות על ביצוע מעשי פשע ועל מעצרים. במשטרת מחוז תל אביב, בה השתרר מש' טר של פחד ואימה בין השוטרים מאז נטלו את הפיקוד עמוס בן גוריון וחבר קציניו חניכי השב, נחשב דיבור עם עתונאי, שלא ברשות, לפשע חמור ביותר. מאחר שגם קציני המטה העריכו את משמעות האש' מה שהם עומדים להטיל על גולדין, הם החליטו לטמון לו פה.

בערב בו עבד גולדין במרכויה, חוברה אליה מכונת הקלטה. עמוס בן גוריון עצמו העביר בטלפון פקודת מעצר מדומה, לעצי רת אישיות מוניציפלית ידועה. שיחתו של עמוס עברה דרך גולדין, כאשר התקשר פורטנוי בשעות הבוקר עם המטה, ושאל את גולדין אם התרחש משהו חדש במשך הלילה, רמז לו גולדין על שיחתו של עמוס. ההקלטה היתה הוכחה משכנעת נגדו.

עוד באותו יום הובא גולדין לחקירה, בה ניסו קציני המשטרה להוציא ממנו כאי לו מסר ידיעות לעתונאים תמורת כסף. ארי למ גולדין היה ישר ותמים מדי מכדי לעשות זאת. הוא הודה כי היה נוהג להודיע לעתונאים, ולא רק לפורטנוי, על מקרי פשע. בסיום החקירה אמר אחד הקצינים החוקי רים: "אם באמת לא קיבל גולדין כל טובת הנאה — אז הוא סיפס". דינו של גולדין נחרץ לגירוש מהמשטרה. השבוע, כאשר בוצע רצח התיר הפרסי בר' חוב תחכמוני בתל אביב, ושבתאי פורטנוי הגיע למקום אחרי קציני המשטרה, חייכו הם בשמחה לאיד. אולם לו ידעו מי בכלי זאת שימש הפעם מודיעין של פורטנוי, לא היו צוחקים כל כך.

תנועות

אסיפת בכורה

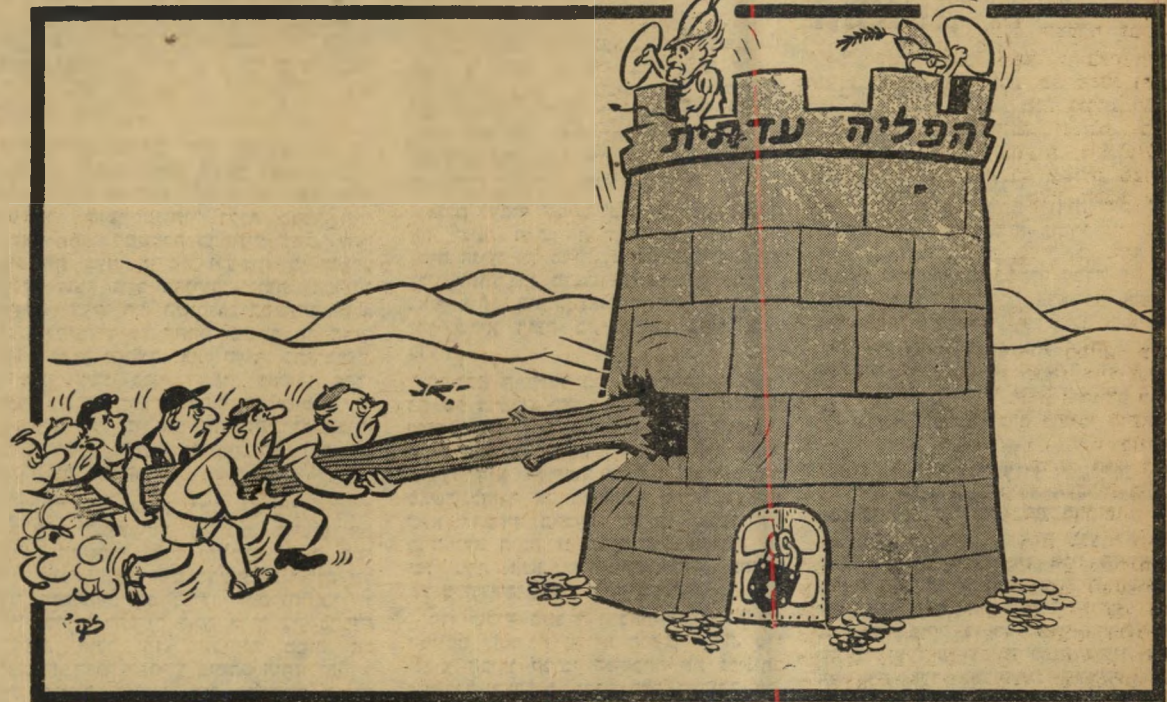
"בושה! רד מן הבמה!" קרא גבר נרגז, בעל שערות בלונדיות, באותו רגע פנו אליו שלושת שכניו שחוריהם שיער. אגרופים התנפפו באוויר. מחצית הקהל באולם עצמון התרומם מכס' אותי. "אוהדים! יודיעו! אל תתנו לפרו' בוקאטורים להוציא את האסיפה!" קרא הגוי אם. לרגע היו המלים תלויות באחרי. אך פתאום החלו מחיאות כפיים סוערות, שגר' פו את הקהל כולו. הן השתיקו את המהוי מה, נמשכו עד שכל אלף הנוכחים שוב ישבו במקומם. הנאום נמשך.

מבחן חמוני. אמצעי מקורי זה של שיטור פנמי חזר כתיורס פעמים באולם החיפאי הגדול, כאשר כינסה השבוע הפעו' לח חססית את אסיפת העם הראשונה שלה. היה זה מבחן אחר ציבורי מסויים. כי במשך שנת קיומה, פנתה הפעולה בעיקר אל השכל של שכבות משכילות, הנדירה אידאולוגיה שלמה חדשה במינסר העברי. הפיצה רעיו' נות חדשים בשורה של כרוזים, גיבשה גרענים אידוגונים.

עתה החליטה לעבור את המיבחן העיקרי — הפניה הישירה אל ההמונים הרחבים. הם לא ימלאו אולם, טענו יריביים רבים, שסברו כי הפעונה תתגבש ככת נבדלת. היתה זאת טעות. עוד שעה לפני התחלת

(המשך מעמוד 6)
קומוניסט וכי יש למצרים שפע של נשק מכרית המוצעות. ששאלתי אותו מדוע אם כן מצויד השומר כלי נשק אנגלי דוקא, ענה כי הארי מלאה בנשק סובייטי. במשך הערב, עד לאחר חצות, חקרו אותי לסירוגין שלושה קצינים וכולם שאלו בר' יוק את אותן השאלות. עם אחד מהם, מבר' גר בעל שיער מאפיר, שוחחתי על הארץ. זה היה אחרי ששמע שגולדתי ברמת גן. הסברתי לו שזה לא רחוק מיפו והוא החל להשתפך בזכרונות. קרוב לחצות ביקשתי משני הגרמנים שיאשרו אתי בתא. עמדנו להפליג בשעה אחת, ולא ידעתי עדיין אם יורידו אותי מן האניה או יאפשרו לי להמשיך בה. גיליתי במשך הזמן הקצר כי קיים אצל המצרים יחס אוהד מאד לגרמנים, וחשבתי כי נוכחותם של השניים תועיל.

שעה אחרי חצות נקראתי שוב אל תאו של רב החובל. מלבדו היו שם שני שומר' רים שלי וקצין מצרי. רבי החובל חתם שקיבל אותי בריא והשלושה הסתלקו.

מגדל הננוץ

רות עד כה: מאורעות אלה האפילו לגמרי על עיסקת הנשק הגרמנית, רוקנו אותה מכוחה המוסך כטיסמת בחירות.

• **כפעם הראשונה תזכה ישראל בבחירות הקרובות ל"אלופי מרפסת".** בנוסח האירופי הידוע. קולנוע מוגרבי הסכים למסור את מרפסתו הגדולה, ממנה אפשר לדבר אל 100 אלף איש בכיכר ממזל וברחוב אלנבי (עד כיכר מגן דוד), והמאפשרת תפאורה ותאורה לפי מיטב הכללים של מיפני המונים במשטרים מסויים. פרוב למדאי כי על מרפסת זו יומיעו השנה דויד בן גוריון ומנחם בגין.

• **שני המתנגדים העיקריים כפרשת "אינגח טופט":** וולטר איתן ואבא אבן. בעוד שהממשלה הסכימה להשלים עם הכשולן המחפיר בו הסתיים משלוח אניית המבחן דרך הסואץ, תמשיך בימים הקרובים להתנהל מלחמת נסיגה על השאלה: האם כדאי להעלות את הפרשה במועצת המבחן.

או לא? נגד צעד זה יתייצב מנהלו הכללי של משרד החוץ, וולטר איתן, יעלה את הנימוק כי ארצות הברית ומעצמות המערב האחרות, לא יראו בעין יפה את התעוררות הבעייה המסובכת, וכי מוטב להשאיר את המצב כפי שהוא

עתה, כשלוכותה של ישראל החלטה תקיפה וחיונית של מועצת המבחן. משנת 1951, המצדדת בזכות המעבר של אוניותיה בסואץ. יימיקו של יבני המערב לא החליט סופית לתמוך בעבד אל נאצר, והעלאת בעיית השיט בתעלה תגרום לחץ על המערב, שלא ייתקרב ללא סייג אל נשיא רעים. אם הפנייה לא תועיל לישראל, הרי שהיא, לדברי אבן, עלולה להזיק לרעים.

• **וועידת ההסתדרות תידחה עד לאחר הבחירות לכנסת.** ערב עריכת הוועידה, הציגו חברי מפא"י במרכז לזחותה לתאריך מאוחר יותר, מתוך חשש כי פירוק הקואליציה הפועלית יסיר כל רסון בהתנגשויות עם מפלגות השמאל. החשש העיקרי של מפא"י: הוצאת הכביסה המלוכלכת של ההסתדרות אל החוץ, מה שהיה עלול להביא תועלת דוקא למפלגות הימין. אף כי לא נקבע מועד לוועידה, ברור כי היא לא תתקיים תוך שלושת החודשים הקרובים.

על האניה עלה נחט שלא נראה לי כערב. אמרו לי כי הוא רוסי או יוגוסלבי.

שכבתי לישון וקמתי רק למחרת בשבע. האניה עמדה שוב. זה היה באגם בגודל הכנרת, שבו התעכבנו עד שתיים בצהריים. חיכינו שהשיריה הבאה מדרום תחלוף על פנינו, אחרי שהיא עברה המשכנו. האוירה נעשתה מדברית. במשך תשעה ימים הקפנו את חציהאי ערב; ביום העשירי הגענו לכרית. תעלת סואץ היתה כבר מאחורי.

עתונות

מה מריץ את שבתאי ?

ידיעה אחת לא הופיעה השבוע בצרור הידיעות המשטרותיות שפירסם כתב המשטרה של ידיעות אחרונות, שבתאי ("שפסל") פורטנוי. היתה זו ידיעה על פסקדין מש' מעתי של משטרת מחוז תל אביב, נגד אחד משוטריה שקנס בהורדת משכורת של 14 ימים בצירוף המלצה לפיטורין, אחרי שני אשם במסירת ידיעות לעתונאי שלא כחוק. אפשר להבין מדוע לא מסר פורטנוי סיפור זה, מאחר והעתונאי עמו קשר השוטרי קשרי אינפורמציה, היה שבתאי פורטנוי עצמו.

שבתאי פורטנוי (40), אולי המבוגר שב' רפורטרים של העתונות הישראלית, הוא דמות טיפוסית של ריפורטר אמריקאי משנות העשרים, המתרכז בעיקר באיסוף ידיעות והעברתם המהירה, יותר מאשר בכתיבה. היתה תקופה בה היה פורטנוי מלך בשטח עבודתו. לא היו לו כמעט מתחרים בשטח איסוף הידיעות הפליליות. אולם בשנתיים האחרונות, עת התחילו עתוננים שונים להעי' קשה כתבים צעירים, מלאי מרץ, בכיסוי ה' שטח הפלילי, נעשתה עבודתו של פורטנוי קשה ומסובכת יותר.

כמעט נניכת גופה. שני זברים דחפו